

fremfor det øvrige Land. Naar saaledes den ærede 1ste Landstingsmand for Sde Kreds (Funder) f. Cr. har heupegat paa, at Kjøbenhavn har Tilskud til sin Borgervæbning fra Statens Side, da skal jeg tillade mig at bemærke, at det er et Tilskud, som Kjøbenhavn allerhelst vilde være fri for; dette Tilskud gives nemlig fra Statens Side, fordi Kjøbenhavns Borgervæbning, foruden at være tage Communens Lary, ogsaa har at gjøre sig skicket og uddanne sig til at bidrage til Statens Forsvar. Det har vist ogsaa viist sig, at den har havt en meget nyttig og gavnlig Anvendelse. Jeg skulde troe, at hele Landet baade fra 1660 og 1807 maaskee har meget at takke Kjøbenhavns Borgervæbning for, saa at de Penge, som dertil ere anvendte, ikke ere saa alde anvendte; thi det er vist ingenlunde for Kjøbenhavns Vedkommende, at den har havt dette Tilskud, men det er for hele Statens Skyld. Naar den samme ærede Taler har talt om den Capital, som Communen ikke skulde have svaret Renten af, saa gjælder herom ganske det Selysamme; det skete den samme Tid omtrent, da Kjøbenhavn blev gjort lykkelig med den høiere Consumtion (Munterhed) ved Forordningen af 1811, ved Forhandlingen af hvilken Sag, om jeg ikke feiler, Regjeringen erkjendte, at den paalagde Kjøbenhavn denne Stat, fordi det var nærmest og bedst og sikrest at tage den der, fordi den trængte til Penge og ikke kunde faae dem andre Steder. Saaledes skete det ogsaa i Krigsaarene, at Kjøbenhavn maatte bære alle Følgerne af Krigen, maatte til Hospitalet og Lazarether ved Hjælp af sit Fattigvæsen udrede meget betydelige Summer og forbruge ikke alene sine Capitaler til at bestreede disse Udgifter, men den fik ogsaa af Regjeringen et Laan af omtrent 300,000 Rbd. Paa Renten heraf har Regjeringen nu rigtignok siden renonceret; men —

vel at mærke — Communen har alligevel maattet betale Renten, og den har i sine aarlige Budgetter maattet beregne Renten af denne Capital. Men denne Rente har først været anvendt til at erstatte de Udlæg, Communen havde gjort i Anledning af Krigen, og skal for Fremtiden anvendes til at erstatte Staten det Forskud, Staden dengang fik, som sagt, i Statens egen Interesse, og vistnok ingenlunde i Communens Interesse. Det vil være for vidtløftigt under Forhandlingerne om denne Sag nærmere at oplyse det ærede Thing herom; men vist er det, at det forholder sig saaledes, og at Kjøbenhavn saaledes, istedetfor at have havt Fordeel, har havt Byrde af at forrente denne Sum af 12—15,000 Rbd.

Jeg kunde ligeledes ved flere af de Bemærkninger, der ere gjorte af den ærede 1ste Landstingsmand for 9de Kreds (Dahl), have Udskilligt at erindre; men jeg troer, at jeg vilde fratte det høitærede Thing, især da Tiden er saa langt fremrykket. Der skal Ingen mere end jeg erkjende, at Kjøbenhavn som en stor Stad har Fordele, om ikke just af det Slags, som den ærede Landstingsmand mener, saa dog vistnok de Fordele, som en Stad har, hvor en stor Befolkning trænges sammen og sætter den istand til at udsikke mange Forhold, som i de mindre Byer ikke kunne finde Sted. Men den har ved Siden deraf ogsaa mange Byrder, som man andre Steder ikke kjender til, og jeg troer, at disse Fordele, som Kjøbenhavn har, og som enhver stor Stad maa have, netop ere et Gode, som et Land i Almindelighed skal erkjende og være tilfreds med; thi da vil den i flere Retninger, navnlig med Hensyn til Udviklingen af Videnskabelighed, Kunst og al folkelig Dannelse, sende sine velgjørende og frugtbare Straaler og Virkninger rundt omkring til hele Landet.